

Zadanie 1. (2 p.)

Spośród poniższych wydarzeń oznaczonych literami A-D wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W tabeli symbolem „X” zaznacz właściwe litery.

1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
2.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

- A. Upadek cesarstwa zachodniorzymskiego.
- B. Powstanie Kodeksu Hammurabiego.
- C. Powstanie pisma klinowego.
- D. Bitwa pod Maratonem.

Zadanie 2. (1 p.)

Spośród podanych pojęć wybierz te, które dotyczą starożytnej Mezopotamii. Wpisz do ramki litery, którymi je oznaczono.

- A. Kanał nawadniający.
- B. Zikkurat.
- C. Agora.
- D. Faraon.
- E. Gliniane tabliczki.

--

Zadanie 3. (4 p.)

Zaznacz, które z poniższych informacji, dotyczących starożytnych Aten epoki Peryklesa, są prawdziwe, a które fałszywe, wpisując przy każdej informacji symbol „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/Fałsz).

Lp.	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	W Atenach panował ustrój zwany demokracją.		
2.	Zgromadzenie ludowe podejmowało decyzje większością głosów.		
3.	Centralnym placem Aten było forum.		
4.	Ateńska polis leżała w krainie o nazwie „Lakonia”.		

Zadanie 4. (4 p.)

Do podanych definicji dotyczących starożytnego Rzymu w okresie republiki dopisz odpowiednie terminy (pojęcia).

Lp.	Definicja	Pojęcie
1.	Rada składająca się w okresie republiki z 300 szanowanych obywateli, pełniących swą funkcję dożywotnio, decydująca między innymi w sprawach polityki zagranicznej.	
2.	Uprzywilejowani przedstawiciele najzamożniejszych rodów rzymskich, posiadający pełne prawa polityczne.	
3.	Urzędnik powoływany na sześć miesięcy, zwykle w okresie zagrożenia państwa – miał wtedy nieograniczoną władzę.	
4.	Urzędnik, którego głównym zadaniem była ochrona interesów plebejuszy.	

Zadanie 5. (4 p.)

Uzupełnij tabelę, wpisując odpowiednio nazwy poniższych budowli z czasów starożytnego Rzymu.

Źródło ilustracji: https://pl.wikipedia.org/wiki/Architektura_staro%C5%BCytnego_Rzymu

A.	
B.	
C.	
D.	

Zadanie 6. (4 p.)

Do wymienionych osób (1-4) dobierz wydarzenia (A-E), w których brały one udział. Wpisz we właściwych miejscach ich oznaczenia literowe. Jedno wydarzenie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej osoby.

1. Mahomet
2. Henryk IV
3. Justynian I Wielki
4. Karol Wielki

- A. Budowa świątyni Hagia Sophia.
- B. Ucieczka z Mekki do Medyny.
- C. Koronacja cesarska w 800 r.
- D. Spór o inwestyturę.
- E. Zwycięstwo nad Arabami pod Poitiers.

1. 2. 3. 4.

Zadanie 7. (3 p.)

Na podstawie zamieszczonej poniżej ilustracji i własnej wiedzy zaznacz, które z podanych informacji są prawdziwe, a które fałszywe, wpisując przy każdej informacji znak „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/Fałsz).

Źródło: <https://wilno.tvp.pl/53291904/chrzest-polski-dzien-ktory-odmienil-nasze-dzieje>

Lp.	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	Autorem obrazu jest Jan Matejko.		
2.	Postacią opierającą się lewą ręką o krzyż jest Mieszko I.		
3.	Na obrazie widoczny jest między innymi św. Wojciech.		

Zadanie 8. (2 p.)

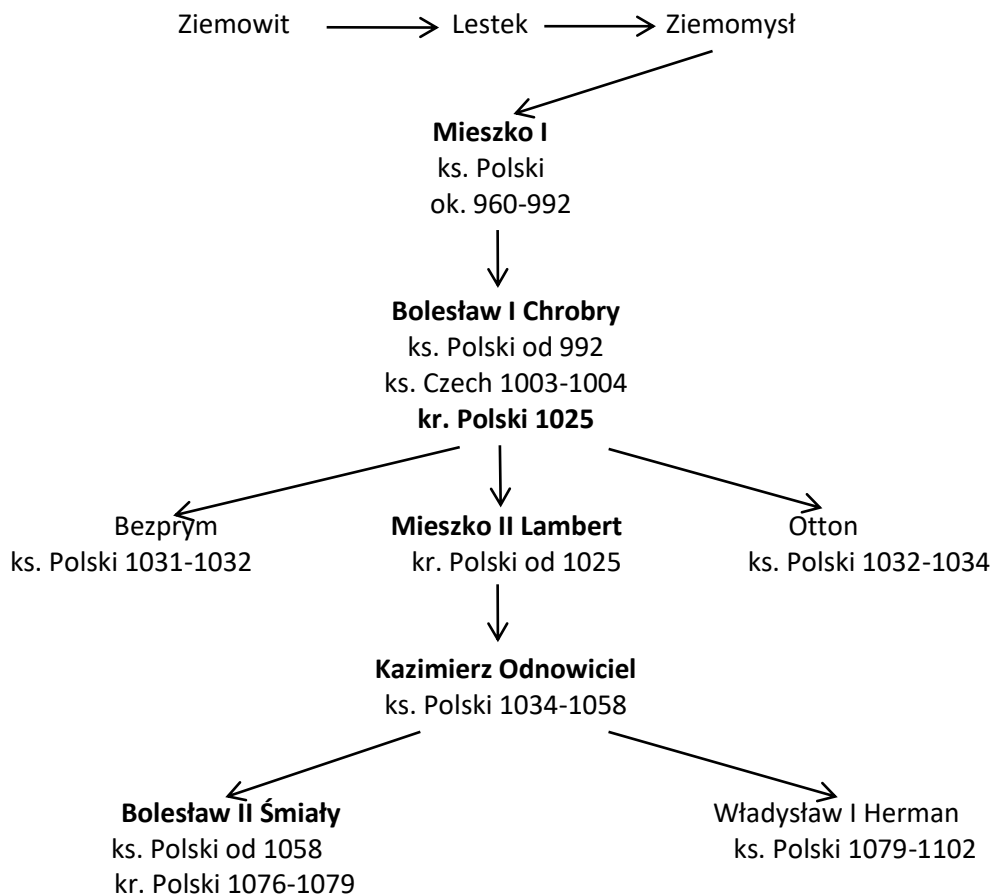
Spośród podanych wydarzeń (A-E) wybierz te, które były przyczynami, i te, które były skutkami zjazdu gnieźnieńskiego w 1000 r. Wpisz oznaczenia literowe właściwych wydarzeń odpowiednio w kolumnie „Przyczyny” albo w kolumnie „Skutki”. Jedno wydarzenie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej kolumny.

- A. Powstanie arcybiskupstwa w Gnieźnie.
- B. Pielgrzymka Ottona III do grobu św. Wojciecha.
- C. Wyprawa Bolesława Chrobrego na Ruś Kijowską.
- D. Utworzenie biskupstw w Krakowie, Wrocławiu i Kołobrzegu.
- E. Dążenie Bolesława Chrobrego do zwiększenia swego znaczenia.

Przyczyny	Wydarzenie	Skutki
	Zjazd gnieźnieński 1000 r.	

Zadanie 9. (3 p.)

Na podstawie poniższej tablicy genealogicznej pierwszych Piastów i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

1.	Wyjaśnij, kim dla Kazimierza Odnowiciela był Bolesław Chrobry.	
2.	Określ, kim dla Mieszka II był Bezprym.	
3.	Podaj, ilu spośród uwzględnionych na tablicy genealogicznej władców było królami.	

Zadanie 10. (5 p.)

Na podstawie poniższego tekstu i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

W imię świętej niepodzielnej Trójcy, ja Konrad, z Bożego miłosierdzia książę Mazowsza i Kujaw (...) podaję do wiadomości, że z uwagi na nagrodę niebieską i zbawienie duszy mojej oraz dla obrony wiernych, za zgodą Agafii, żony mojej i synów mych (...) nadałem Marii św. i braciom zakonu niemieckiego całe terytorium chełmińskie niepodzielnie ze wszystkimi przynależnościami (...) na wieczyste posiadanie z całym pożytkiem i z wszelką wolnością (...). Obiecałem też, że gdyby ktokolwiek pomienionym braciom czynił przeszkody w posiadaniu tej ziemi, to ja z całą potęgą będę ich bronił. Owi zaś bracia przyrzekli też mnie i wszystkim moim dzieciom, że z całą wiernością wraz z nami walczyć będą każdego czasu stosownie do woli Bożej i wedle swej możliwości (...) przeciw wrogom Chrystusa i naszym, mianowicie przeciw wszystkim poganom, (...) bez jakiegokolwiek podstępów lub fałszu, nawet gdyby tylko jeden z nich pozostał przy życiu.

Źródło: <http://buk.wzks.uj.edu.pl/grunwald/historia/tlohistoryczne/nadanie.htm>

1.	Podaj imię i przydomek władcy, który wystawił ten dokument.	
2.	Podaj inną nazwę, którą określa się wspomnianych w tekście „braci zakonu niemieckiego”.	
3.	Napisz, do czego – zgodnie z tekstem – zobowiązali się „bracia zakonu niemieckiego”.	
4.	Podaj nazwę ziemi nadanej „braciom zakonu niemieckiego”, o której mowa w tekście.	
5.	Określ wiek, w którym został wydany powyższy dokument.	

Zadanie 11. (2 p.)

Na podstawie ilustracji i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

A

B

Źródło: I. Kąkolewski, *Historia podręcznik 5*, WSiP, Warszawa 2018.

- A. Podaj nazwę monety bitej przez Kazimierza Wielkiego.
- B. Podaj przykład innej niż monetarna reformy wewnętrznej przeprowadzonej przez Kazimierza Wielkiego.

Zadanie 12. (3 p.)

Na podstawie fragmentu aktu unii w Krewie i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

My Jagiełło, z łaski Bożej wielki książę Litwy i Rusi, (...) z wszystkimi braćmi swymi jeszcze nieochrzczonymi, krewniakami, szlachcicami, ziemianami [...] wiarę świętego, rzymskiego Kościoła przyjąć zamierza, pragnie i życzy sobie. (...) Dla sprawy tej utwierdzenia, dla pewności i ubezpieczenia, tenże Jagiełło wielki książę, przyrzeka wszystkie skarby swe złożyć i wydać na odzyskanie strat państw obojga, tak Polski, jak i Litwy. A tylko, jeżeli też pani Węgier córkę swą Jadwigę, królową polską przyrzeczoną, odda mu w małżeństwo. (...) Tenże wielki książę Jagiełło obiecuje i zaręcza własnym kosztem i staraniem przywrócić Królestwu Polskiemu wszystkie kraje, przez kogokolwiek oderwane od niego i zabrane.

Źródło: http://oszmianszczyzna.pl/krewo_foto/unia_w_krewie_tekst_lacinski_i_polski.pdf

- A. Wymień dwa zobowiązania Jagiełły, o których mowa w tekście.
1.
 2.
- B. Podaj rok zawarcia unii w Krewie.
- C. Podaj nazwę rodzaju unii polegającej na związku państw, które mimo różnych odrębności mają wspólnego władcę.

Zadanie 13. (4 p.)

Zaznacz, które z poniższych informacji dotyczących ziem polskich w XIV i XV wieku są prawdziwe, a które fałszywe, wpisując przy każdej informacji znak „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/Fałsz).

Lp.	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	Jadwiga Andegaweńska mogła zasiąść na tronie polskim, ponieważ Kazimierz Wielki przekazał jej w testamencie władzę nad Polską.		
2.	Na mocy pokoju z zakonem krzyżackim w Toruniu w 1411 r. Polska odzyskała ziemię dobrzyńską.		
3.	W bitwie pod Grunwaldem wojskami polsko-litewskimi dowodził tylko książę Witold.		
4.	Władysław III Warneńczyk był władcą Polski i Węgier.		

Zadanie 14. (4 p.)

Na podstawie przytoczonego niżej fragmentu mowy przywódcy Związku Pruskiego Jana Bażyńskiego i własnej wiedzy odpowiedz na pytania i wykonaj polecenia.

Nie tajno, miłościwy królu, tobie i twojej radzie, a podobno i narodom sąsiednim, ile krzywd i niegodziwości, ile zniewag i sromoty [wstydu, hańby] naddziadowie i ojcowie nasi, a na koniec my sami wycierpieliśmy od mistrza i zakonu pruskiego, (...) żeśmy byli zmuszeni do łamania sojuszów i prowadzenia wojen, tym przykrzejszych dla nas, że tak niesprawiedliwych (...). Komturowie i posiadacze zamków nie sromali się [nie wstydzieli się], bez przeprowadzania sprawy, bez złożenia sądu, zabierać nam dobra i majątki, żony w oczach mężów i córki wobec rodziców porywać (...). A tym, którzy się na takie krzywdy uskarżali, miasto [zamiast] wymierzenia sprawiedliwości, zdejmowano głowy albo wydzierano mienie. Przyciśnieni tak wielką niedolą, uczyniliśmy wszyscy między sobą związek, abyśmy się od tylu cierpień zasłonić mogli, (...) przeto udajemy się do Majestatu twego z prośbą, abyś nas raczył przyjąć za twoich i królestwa twego wieczystych poddanych i hołdowników i wcielił do Królestwa Polskiego, od którego jesteśmy oderwani.

Źródło: <http://wlpz.polske.pl/index.php?etap=10&i=1219>

A. Do którego króla polskiego Jan Bażyński kierował swoje słowa?

.....

B. O co prosił króla Jan Bażyński?

.....

C. Podaj nazwę konfliktu zbrojnego między państwem polsko-litewskim a zakonem krzyżackim w 2 poł. XV wieku, będącego następstwem poparcia przez Polskę Związku Pruskiego.

.....

D. Podaj nazwę terytorium, które odzyskała Polska po zakończeniu wojny z Krzyżakami w 1466 roku.

.....

Zadanie 15. (2 p.)

Spośród poniższych wydarzeń oznaczonych literami A-D wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W tabeli zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane wydarzenia.

- A. Śmierć Władysława Warneńczyka.
- B. Koronacja Władysława Łokietka.
- C. Założenie Akademii w Krakowie.
- D. Sprowadzenie Krzyżaków na ziemie polskie.

1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
2.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

Zadanie 16. (1 p.)

Na podstawie tekstu oraz własnej wiedzy wybierz właściwe dokończenie zdania.

Zawarte w dokumencie ustalenia miały zabezpieczyć podstawowe cechy ustroju politycznego państwa i jako takie musiały być przyjęte i zaprzysiężone przez elekta. Gwarantowały one wolną elekcję, pokój między różniącymi się w wierze, zwoływanie sejmu zwyczajnego co dwa lata na sześć tygodni. Znalazł się tam wreszcie zapis gwarantujący prawo wypowiedzenia królowi posłuszeństwa, w wypadku gdyby łamał on prawo i zasady ustrojowe Rzeczypospolitej.

Źródło: A. Wyczański, *Historia Polski*, t. 1, Warszawa 2007

W tekście jest mowa o

- A. Konstytucji 3 maja.
- B. akcie unii w Krewie.
- C. konstytucji nihil novi.
- D. artykułach henrykowskich.

Zadanie 17. (1 p.)

Zaznacz szereg, w którym zapisano w poprawnej kolejności dynastie władców, zaczynając od najwcześniejszej, a kończąc na tej, która zasiadła na polskim tronie najpóźniej.

- A. Jagiellonowie, Piastowie, Andegawenowie
- B. Piastowie, Jagiellonowie, Andegawenowie
- C. Piastowie, Andegawenowie, Jagiellonowie
- D. Jagiellonowie, Piastowie, Andegawenowie

Zadanie 18. (1 p.)

Na podstawie ilustracji i własnej wiedzy zaznacz właściwe dokończenie zdania.

1.

2.

3.

4.

Budowle w stylu renesansowym są przedstawione na ilustracjach

- A. 1. i 2. B. 1. i 4. C. 2. i 3. D. 2. i 4.

Zadanie 19. (3 p.)

Do każdego wydarzenia podanego w tabeli przyporządkuj jego przyczynę. Wybierz ją spośród oznaczonych literami A, B, C, D, a następnie wpisz odpowiednio do tabeli właściwe litery. Jedna przyczyna została podana dodatkowo i nie pasuje do żadnego wydarzenia.

- A. Walka o panowanie nad Morzem Bałtyckim.
B. Zawarcie ugody w Perejśławiu z Ukrainą.
C. Rosnąca niechęć do Polaków na tle religijnym i narodowościowym, zmniejszenie rejestru Kozaków.
D. Dymitriady – walki o tron carski.

Lp.	Wydarzenie	Oznaczenie przyczyny
1.	Powstanie Chmielnickiego.	
2.	Wojna Rzeczypospolitej ze Szwecją w latach 1655-1660.	
3.	Wojna Rzeczypospolitej z Rosją w latach 1654-1667.	

Zadanie 20. (1 p.)

Na podstawie ilustracji i własnej wiedzy zaznacz właściwe dokończenie zdania.

Henryk Walezy

Stefan Batory

Jan Kazimierz

Przedstawionych na ilustracjach królów polskich łączy to, że wszyscy

- A. mieli władzę absolutną.
- B. pochodzili z tej samej dynastii.
- C. panowali w XVI wieku.
- D. byli królami elekcyjnymi.

Zadanie 21. (3 p.)

Na podstawie zamieszczonej niżej ilustracji i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Marcin Luter przybija swoje tezy na drzwiach kościoła w Wittenberdze.
Rycina z XIX w.

Źródło: T. Małkowski, *Historia 6 podręcznik dla klasy 6 szkoły podstawowej*, Gdańsk 2020.

A. Napisz, w którym roku doszło do wydarzenia przedstawionego na ilustracji.

B. Podaj główną, bezpośrednią przyczynę wystąpienia Marcina Lutra.

.....

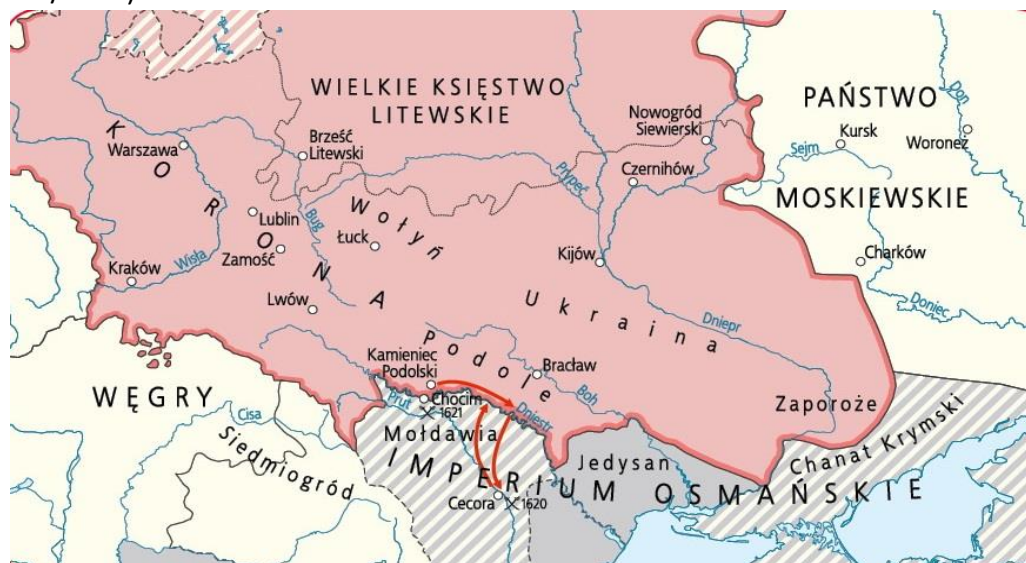
C. Wyjaśnij pojęcie „reformacja”. Zwróć uwagę na okres, w którym miała miejsce.

.....

.....

Zadanie 22. (3 p.)

Na podstawie mapy i własnej wiedzy zaznacz, które z poniższych informacji są prawdziwe, a które fałszywe, wpisując przy każdej informacji znak „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/Fałsz).

Źródło: T. Małkowski, *Historia 6 podręcznik dla klasy 6 szkoły podstawowej*, Gdańsk, 2020.

Lp.	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	Przyczyną wojny przedstawionej na mapie była rywalizacja Polski z Turcją o wpływy w Mołdawii.		
2.	Obroną Chocimia w 1621 r. dowodził hetman Stanisław Żółkiewski.		
3.	Konflikt polsko-turecki z lat 1620-21, przedstawiony na mapie, nie wpłynął na zmianę granicy Rzeczypospolitej z Turcją.		

Brudnopis (nie jest oceniany)